

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji**

Warszawa, dnia 18 maja 2011 r.

**Pan
Andrzej Cholerzyński
Dyrektor
Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów
Promieniotwórczych
Otwock-Świerk**

I/11/002
KGP-4114-02-01/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych³ w Otwocku-Świerku kontrolę dotacji celowych i podmiotowych udzielanych w części 36 – Skarb Państwa oraz w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 14 kwietnia 2011 r. oraz wynikami kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 i 2010 r.⁴, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze *Wystąpienie*.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia wnioskowanie, wykorzystanie i rozliczanie dotacji podmiotowych i celowych przez ZUOP. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły zakwalifikowania kosztów amortyzacji i realizacji 2 zadań jako wydatków pokrywanych środkami z dotacji.

2. W latach 2009 - 2010 Minister Skarbu Państwa udzielił ZUOP na podstawie art. 119 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – *Prawo atomowe*⁵ dotacji podmiotowych o łącznej wartości 7 780 tys. zł oraz dotacji celowych na dofinansowanie kosztów realizacji

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej: ZUOP lub Zakład.

⁴ W części 36 – Skarb Państwa oraz części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 ze zm.

inwestycji o łącznej wartości 1 000 tys. zł⁶. W tym samym okresie Prezes Państwowej Agencji Atomistyki⁷ udzielił ZUOP na podstawie art. 33 ustawy – *Prawo atomowe* dotacji celowych o łącznej wartości 2 126 tys. zł.

Udzielenie dotacji podmiotowych i celowych poprzedzały wnioski, składane przez Zakład w terminach określonych w § 2 ust. 1 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 2007 r. w sprawie dotacji podmiotowej i celowej, opłat oraz gospodarki finansowej przedsiębiorstwa państwowego użyteczności publicznej – „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych”*⁸. Wnioski zawierały kwoty dotacji, uzasadnienie oraz szczegółowe wskazanie zadań przewidzianych do realizacji w ramach celów, o których mowa w art. 119 ust. 1 ustawy – *Prawo atomowe*.

Na podstawie § 2 ust. 2 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie dotacji podmiotowej i celowej, opłat oraz gospodarki finansowej przedsiębiorstwa państwowego użyteczności publicznej – „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych”* podstawą do obliczenia dotacji podmiotowej jest różnica między planowanymi kosztami koniecznymi do poniesienia przez ZUOP na realizację zadań określonych w art. 119 ust. 1 ustawy – *Prawo atomowe*, a planowanymi przychodami z tego tytułu. Zakład dokonywał podziału kosztów na poszczególne zadania na podstawie kosztów z lat ubiegłych.

3. W 2009 r. wydatkowano dotacje podmiotowe i celowe w kwocie 5 245,7 tys. zł (98,5% kwoty udzielonych dotacji). Natomiast w 2010 r. wykorzystano 5 576,9 tys. zł, tj. 43,2% przyznanych dotacji. Niski wskaźnik wykorzystania przyznanych dotacji w 2010 r. wynika przede wszystkim z nieotrzymania przez ZUOP 2 266 tys. zł dotacji celowej z MSP.

W lutym 2010 r. ZUOP, w związku z nieotrzymaniem współfinansowania ze środków Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, wystąpił do MSP o zmianę planu inwestycyjnego i podziału środków dotacji celowej na poszczególne zadania. Całkowita kwota dotacji celowej przewidziana do wykorzystania w 2010 r. przez ZUOP nie uległa zmianie. W związku z wątpliwościami interpretacyjnymi zmienionych przepisów ustawy o finansach publicznych, MSP wystąpiło do Ministerstwa Finansów o przedstawienie stanowiska w kwestii wyrażenia zgody na zmianę planu oraz interpretację przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹, jednak Ministerstwo Finansów nie udzieliło odpowiedzi.

⁶ Dotacje celowe, w ramach których nastąpiło przekazanie środków finansowych.

⁷ Dalej: Prezes PAA.

⁸ Dz. U. Nr 185 poz. 1311 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Niezrealizowanie przez ZUOP finansowanej dotacją celową inwestycji związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa radiologicznego w zakresie składowania odpadów promieniotwórczych nie utrudniało bieżących działań Zakładu.

W ocenie NIK ewidencja księgowa ZUOP umożliwiała rozliczenie kosztów i ustalenie dochodów związanych z działalnością, na wykonywanie której udzielono dotacji. W *Zakładowym Planie Kont* wyodrębniono konta służące do rozliczenia środków i ewidencji kosztów zadań finansowanych z dotacji podmiotowej oraz dotacji celowej. ZUOP ewidencjonował przychody i wydatki ze środków dotacji na rachunku bieżącym w formie subkonta. Środki finansowe przekazywane w ramach dotacji przelewane były na wyodrębnione rachunki bankowe.

4. Finansowanie w latach 2009 - 2010 kosztów amortyzacji oraz dwóch zadań środkami z dotacji podmiotowej było w ocenie NIK niezasadne.

Zgodnie z § 3 ust. 5 umowy nr MSP/B/15-00/2010 dotacja może być wypłacona na pokrycie już poniesionych i udokumentowanych wydatków. Natomiast, zgodnie z art. 119 ust. 1 *ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe*, dotacja może być udzielona na postępowanie z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym oraz na odbiór, transport, przetwarzanie, przechowywanie i składowanie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, a także innych substancji promieniotwórczych. Z kwoty dotacji przekazanej w 2010 r. sfinansowano m.in. koszty amortyzacji w wysokości 220 tys. zł. Stwierdzono również, że sfinansowano dotacją podmiotową dwa zadania: *Aktualizacja i wdrażanie systemu zapewnienia jakości w zakładzie* oraz *Obsługa informatyczna związana z działalnością zakładu* w wysokości odpowiednio po 114 tys. zł każde z tych zadań, co łącznie uczyniło kwotę 228 tys. zł.

Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku dotacji udzielonej w 2009 r., na co w wystąpieniu po kontroli rozliczenia dotacji wskazał Sekretarz Stanu w Ministerstwie SP – Pan Jan Bury, w następujący sposób: „Zadanie nr 5 „Aktualizacja i wdrożenie systemu zapewnienia jakości w zakładzie” oraz zadanie nr 8 „Obsługa informatyczna związana z działalnością Zakładu” nie są zadaniami bezpośrednio związanymi z działalnością, na którą zgodnie z art. 119 ust. 1 *ustawy Prawo atomowe*, Zakład otrzymuje z budżetu dotację podmiotową. (...) Koszty amortyzacji nie stanowią poniesionego i udokumentowanego wydatku, wobec czego nie powinny być pokrywane ze środków dotacji podmiotowej”.

5. W latach 2009 - 2010 ZUOP prawidłowo sporządzał, na podstawie ewidencji księgowej okresowe raporty z wykorzystania dotacji podmiotowych i celowych w zakresie

i terminach przewidzianych przepisami *rozporządzenia w sprawie dotacji podmiotowej i celowej, opłat oraz gospodarki finansowej przedsiębiorstwa państwowego użyteczności publicznej* – „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych” oraz zawieranych umów o przekazanie dotacji.

Zwracanie przez Zakład niewykorzystanych środków odbywało się terminowo. M.in. kwota 4 099,10 zł dotacji udzielonej przez PAA na wykonywanie działalności pn. „Bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna obiektów ZUOP w Otwocku – Świerku oraz ochrona radiologiczna KSOP w Różanie” (umowa nr 14/SP/2010 z 30 grudnia 2009 r.) została zwrócona na wskazane konto 27 stycznia 2011 r. Pismem z 30 marca 2011 r. Dyrektor Departamentu Nauki, Szkolenia i Informacji Społecznej zawiadomił, że Prezes PAA uznał za przyjęty raport końcowy z wykonywania w 2010 r. działalności mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego w ramach umowy nr 14/SP/2010.

6. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań w celu właściwego wykorzystywania dotacji, tj. zgodnie z ich przeznaczeniem.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Dyrektora o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

(-) Andrzej Otrębski
Dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu
Państwa i Prywatyzacji